

Kongsberg og Omegn Geologiforening jubilerer Et tilbakeblikk på 10 aktive år.

KOG ble stiftet høsten 1978. Det hadde da en tid vært snakk om å stifte en geologiforening i byen, blant annet i kjølvannet av AUF og Friundervisningens geologikurser. Det første møtet ble holdt 20. september 1978, med Per Halvor Sælebakke, Unna Lagesen og Fred Steinar Nordrum tilstede. Senere kom også Tora Myhra og Henning Nilsen til. Det ble sendt ut invitasjon til alle som hadde deltatt på geologikursene, og plakater ble hengt opp rundt om i byen. Daværende NAGS-sekretær Alf Larsen hjalp til med lovutkast, og Sælebakke produserte en vignett bestående av to korslagte berghammere under en kvartskrytall og en trilobitt, et meget dekkende symbol. Det første offisielle møtet ble holdt på Røde Kors-huset 16. november, med hele 90 fremmøtte. Ca. 60 av disse meldte seg inn i foreningen, og av disse er 21 fortsatt med. Midlertidig formann Sælebakke orienterte om hensikten med geologiforeningen, Alf Olav Larsen fortalte om NAGS, og professor Heinrich Neumann ble den første i rekken av foredragsholdere. Og dermed var man igang.

Klubben leide nå Klubb Bjørneparken

til sine medlemsmøter. Den konstituerende generalforsamlingen ble holdt her i februar 1979, og Sælebakke ble foreningens første valgte formann. Innmelding i NAGS ble vedtatt og den videre kurs ble staket ut, med ideer om kurs, foredragsholdere, turer og NAGS-messe i Kongsberg! I tillegg til et styre på 5 + 2 ble det oppnevnt egne tur- og møtekomiteer.

Hittil hadde de fleste turene vært lagt til lørdager, men ved å bytte til søndag som fast turdag håpet man at flere kunne være med. Noen stor suksess ble ikke dette byttet, for mens de første turene samlet over 30 deltakere, ja faktisk helt opp i 70 på den aller første, stabiliserte antallet seg rundt 15 etterhvert, med relativt store svigninger til hver side. Nå i jubileumsåret har vi opplevd alt fra 2 til 20 fremmøtte. Det er klart at noen turer interesserer mer enn andre, og det blir stadig vanskeligere å finne turmål som ikke har vært besøkt flere ganger allerede. Kjennerudvannet, Vinoren, Tvedalen og Gamleveien har vært blandt de mest besøkte, mens langturen til Evje, Arendal, Lom og Rennelanda i Sverige viser at foreningen ikke nøler med å

utvide sin horisont. Det har etter hvert blitt vanlig med en weekend-tur både vår og høst, og på slike langturer har vi fått uvurderlig hjelp av lokale amatørgeologer. En del av foreningens turer har med hell vært kombinert med forutgående foredrag/orientering om funnsteder og forekomster, både av klubbens medlemmer og andre.

Tilsammen over 30 forskjellige foredragsholdere har fortalt om alt fra Lågendalens kvartærgeologi til opalleting i Australia. Flere av foreningens medlemmer har bidratt, med stor suksess. Per Halvor Sælebakke var en flittig foredragsholder spesielt den første tiden, og andre som har gått igjen er Steinar Skjeseth, Freddy Egsæter, Tom Hoel og Alf Olav Larsen. Svært passende er det at jubileumsutstillingens foredragsholder, Natascha Heintz, besøkte oss i foreningens første virkeår, med et foredrag om fossiler i Kongsberg-området.

Tore Rognmo overtok som formann i 1982. Etter at foreningen fikk adgang til slipeverkstedet på Flåtaløkka, ble det i tillegg til månedens faste medlemsmøte også holdt åpne slipekvelder en gang i uken, der medlemmene betalte for bruk av sag og slipemaskiner og fikk kjøpe rekvisita gjennom foreningen. Fremmøtet varierte mellom 4 og 12 på disse slipekveldene.

1983 var året da KOG-nytt så dagens lys, foreningens medlemsblad som skal «spre inspirasjon og informasjon til beste for geologiinteresserte i distriktet» samt «være en plattform for meningsutveksling blant medlemmene». Tore Rognmo overlot formannsvervet til Marit Sembsmoen og gikk selv på jobben som bladets første redaktør, med Rose Borgen som redaksjonssekretær.

Den andre Nordiske stein- og mineralmesse, i 1979, ble lagt til Kongsberg, med NAGS, Ringerikes Geologiforenings og KOG som arrangører. KOG fikk oppgaven med å fremskaffe utstillingsområde og utstillingsbord samt stå

for bevertning. 250 meter bord ble skaffet til veie og plassert utenfor Kvartn, og fra en leid campingvogn ble det servert pølser og vafler. Det som nok huskes best fra messen er været og de problemer det forårsaket. Store mengder regnvann samlet seg nemlig oppi de utspente preseningene over bordene, og det endte selvfølgelig med at «fortøyningene» sviktet og vann og presenninger havnet oppå bordene.

Foreningens første kurs, «Grunnkurs i mineralogi», ble satt igang i kjemilaboratoriet på Tinius Olsens skole. Kursledere var Nordrum og Sælebakke. For å spe på økonomien, som var svak til tross for et tilskudd på kr. 4000,- fra kommunens kulturmidler, ble det satt igang salg av forfriskninger på medlemsmøtene.

Våren og høsten 79 ble det organisert en rekke turer: Til Krekling med førstekon-servator David Bruton til Langesundfjorden med Alf Olav Larsen, og til Gruvåsen, Flusspatdalen og Kjennerudvannet med Nordrum og Sælebakke. «Uformelle» møter kom på programmet fra høsten av, og siden har møter med foredragsholdere og medlemsmøter med mer eller mindre fast program og bytting/identifisering av mineraler fulgt hverandre hånd i hånd.

Et stadig tilbakevendende tema var møtelokaler. Det var et sterkt ønske å få til faste lokaler til medlemsmøtene. Det skulle imidlertid gå lang tid før egne lokaler bli en realitet. I mellomtiden var foreningen innom tilfluktsrommet ved Brannstasjonen, Bergverksmuseet, og fra 1982 ble Skavanger Samfunnshus leid til større møter og Flåtaløkka Ungdomsskoles sliperom benyttet til medlemsmøter/slipemøter. I 1984 ble medlemsmøtene flyttet til Eikerveien 19, og her ble klubben til 1987.

På årsmøtet i 1981 tok Per Skjønnegård over som formann. Det ble vedtatt å utvide styret med en nestleder og en turleder (i stedet for turkomiteen), og det ble også «ansatt» en materalforvalter til å ta hånd om foreningens eiendeler.

økonomien, ble det iverksatt kake-lotteri. Dette ble holdt på Nytorget 4. juli, og 2½ times innsats ga en fortjeneste på 1.400 kroner. De følgende årene holdt foreningen kake-lotteri både vår og høst, og disse arrangementene har vært sterkt medvirkende til vår etter hvert brukbare økonomi.

Sparebanken Kongsberg og Laagendals-posten holdt på forsommeren «Barne-time i bakgården» i bankens filial i Storgaten, og vi deltok på et av arrangementene, med egen utstilling og tre «barnetimetanter». Det hadde vært en viss misnøye med møtelokalet på Flåtøløkk, og i januar 1984 flyttet foreningen inn i de tidligere banklokalene i Eikerveien 19. Protokollen beretter at her fantes «gode stoler å sitte på», og i tillegg egen kjøkkenavdeling og skap-plass til foreningens etterhvert voksende boksamling og andre eiendeler.

Fortsatt ble rommet på Flåtøløkk benyttet til slipekvalder. I løpet av høsten ble det kjøpt inn ca. 300 NGU-skrifter fra 1850 frem til dags dato, formidlet gjennom NAGS.

Ny formann ble Svein Saatvedthagen, som stilte opp da ingen andre ville ta på seg vervet. Utstyr og mikroskop ble forsikret for 20.000 kroner og foreningens skjenket en stoff arsenkis til Bergverks-museet.

Tora Myhra overtok som leder 1985. En ny inntektsbringer ble forsøkt om høsten, med utlodning av håndlagde nisser, troll og spekefjøl, med utstilling av gevinstene i Creditbanken.

KOG-nytt kom i vanskeligheter da Tore Rognmo sa fra seg redaktør-ansvaret, men fra 1986 overtok en redaksjonskomite på 4 personer ansvaret for bladet. Høsten 86 prøvde KOG noe nytt. Det ble holdt steinkurs (enkel innledende geologi) for første-klassinger ved Raumyr skole. Tora Myhra og Per Næbø sto i spissen for avviklingen av kurset.

Foreningen ble kontaktet av Kongsberg Røde Kors angående et samarbeid om oppussing av kjellerlokalene på Gamle Badet. Under kyndig ledelse av Olav

Popperud ble det satt igang dugnadsarbeid, og det var ikke få arbeidstimer som ble nedlagt i løpet av 1986. Det ble kjøpt inn slipeutstyr for 30.000 kroner, fordelt med 50% på KOG/Åpent Verksted. Det første medlemsmøtet i de nye lokalene ble holdt 29. januar 1987, en merkedag for foreningen.

Det ble omsider satt igang slipekurs for foreningens medlemmer, også her med Popperud som veileder. Han mottok senere en gedigen sølvstuf fra KOG/Røde Kors/Friundervisningen for sin innsats i forbindelse med oppussing og kursvirksomhet.

Er ledervervet i KOG en utakknemlig oppgave? Ihvertfall hadde det ikke lykkes valgkomiteen å finne noen som ville ta på seg oppgaven fra og med årsmøtet 1987. Det endte med at det nyvalgte styret ble pålagt å utnevne en leder fra egne rekker, med det resultat at Helga Lintvedt «tok saken». Ordningen med turkoordinator ble tatt opp igjen. I jubileumsåret har foreningen gått til innkjøp av en steinklyver til trimming av stein, og hyller til mineralsamlingen er kommet opp. Et nytt steinkurs er blitt holdt for elevene på Raumyr skole, og vi håper at spiren til en ekte og varig steininteresse er sådd blant noen av deltakerne. Kanskje de er med på å utgjøre foreningens kjerne ved 20-årsjubileet?

